

AŞIQ ƏLƏSGƏR

GƏRAYLILAR

XOŞ GƏLDİN

Qədəm qoyub asta-asta,
Sən bu diyara, xoş gəldin!
Süzdürüb ala gözləri.
Qaşları qara, xoş gəldin!

Oğrun durub, qıya baxdın,
Mücganın sinəmə çaxdın,
Jismimi yandırır yaxdın,
Alışdım nara, xoş gəldin!

Qaynayıb, peymanım dolub,
Sarıb gül rəngim solub,
Həsətin çəkməkdən olub,
Sinəm sədpara, xoş gəldin!

Dostun vəfasını gördüm,
Seçib, sevib, könül verdim,
Təzələndi köhnə dərdim,
Dərdimə çara, xoş gəldin!

Sinəmdi eşqin dəftəri,
Sənsən dilimin əzbəri,
Yazıq Aşiq Ələsgəri,
Çəkməyə dara, xoş gəldin!

YERİDİ

Bir gözəl keçdi qarşıdan,
Sallandı, yana yeridi.
Kirpik çaxdı, oğrun baxdı,
Od saldı jana, yeridi.

Ovçu tək bərədə durdu,
Qaşlarından kaman qurdu,
Mücganın sinəmə vurdu,
Qəmzəsi qana yeridi.

Hanı belə huri, qılman?!
Eyləmir dərdimə dərman.
Çəşmim yaşı olub ümman,
Yaşılbaş sona yeridi.

Jamalin bənzətdim aya,
Əhsən qüdrət verən paya.
Endirib salmadı saya,
Dost mehribana, yeridi.

Dedim: qız, getmə, amandı,
Ələsgər oduna yandı.
Dedi: qojadı, pirandı,
Mərdü–mərdanə yeridi.

GÖZƏL

Nə baxırsan pənjərədən,
Xumar gözün süzən gözəl?
Seyraqubla aşna olub,
Bağrım başın əzən gözəl?

Büllur buxaq, bəyaz gərdən,
Ağlımı aparır sərdən,
Yaxasına hərdən–hərdən,
İnji, sədəf düzən gözəl!

Qəlbimi yandırdın oda,
Sirr sözümü vermə yada,
Uyubsan zalım xoryada,
Məndən kənar gəzən gözəl!

Gümüş kəmə, injə belli,
Ağ biləkli, nazik əlli,
Ay qabaqlı, siyah telli,
Ürəyimi üzən gözəl!

Xəyalım çaşır güləndə,
Pünhan dərdimi biləndə.
Ələsgər sizə gələndə,
Sığallanıb bəzən, gözəl!

MARAL

Səhər–səhər çeşmə üstə
Durur boyu bala, Maral,
Ala gözlər girib qəsdə,
İstər janım ala, Maral!

Sevdim zalım, bağı daşı,
Almaz kirpik, qələm qaşı,
Tərlan görüb yaşılbaşı,
Sağın, qaynaq çala, Maral!

Ağ üzdə xalın bənövşə,

Az qalır bađrımı deşə,
Məjnunluqdu mənə peşə,
Düşmüşəm mahala, Maral!

Öpmədim ala gözündən,
Doymadım şirin sözündən,
Məni ayırıb özündən,
Salma daldan–dala, Maral!

Jamalındı şəmsü–qəmər,
Vəsfın olub dildə əzbər,
Ujundan yazıq Ələsgər,
Dönübdü abdala, Maral!

JEYRAN

Durum dolanım başına,
Qaş, gözü qara, Jeyran!
Həsətindən xəstə düşdüm,
Eylə dərdə çara, Jeyran!

Söz eşidib, ərzim qansan,
Mən yanıram, sən də yansan,
Özün bir tülək tərlansan,
Niyə uydun sara, Jeyran?

Ələsgərəm, abdal ollam,
Eşqin girdabında qallam,
Küsdürmüşəm, könlün allam,
Yalvara–yalvara, Jeyran!

Q O Ş M A L A R

EYLƏMİŞƏM

Ala gözlüm, səndən ayrı düşəli,
Hijranın qəmiylə kef eyləmişəm,
Ah–vayınan günüm keçib dünyada,
Dərd alıb, qəm satıb, nəf eyləmişəm.

Səndən ayrı şad olmuram, gülmürəm,
Janımdan bezmişəm, ölə bilmirəm,
Nə müddətədi qulluğuna gəlmirəm;
Bağışla təqsirim, səf eyləmişəm.

Həsrət qoyma gözü gözə, amandı!
Yandı bağrım, döndü közə, amandı!
Keçən sözü çəkmə üzə, amandı!
Hədyan danışmışam, laf eyləmişəm,

İnsafdımı, gülə həmdəm xar ola?
Tülək tərlan ovlağında sar ola?
Ələsgər istəyir bir bazar ola,
Seçmişəm gövhəri, saf eyləmişəm.

QOYMADI

Heç kəs mənim kimi keçib sərindən,
Sinəsin oxlara nişan qoymadı.
Könül pərvazlandı yarı görməyə,
Qar kəsdi yolları, boran qoymadı.

Yar çıxdı qarşıma yaman halımda,
Gözüm qaldı o bimürvət zalımda,

Söynalı başını qoydu yolumda,
Hüseyn pəl vurdu, Hasan qoymadı.

Ağ çit dizlik geyib, göbəsi ala,
Gör neyə çinləyib qabağa, dala,
Əndamın quyruqdu, asta çalxala,
Aldı, məndə dinü–iman qoymadı.

YARAŞIR

Sallana–sallana gələn Salatın,
O sərxoş yerişin yola yaraşır.
Salıbsan gərdənə heykəl həmayil,
Qızıl bazubəndlər qola yaraşır.

Sinəm dərd əlindən oldu yaralı,
Səni görənlərin çaşır xəyalı,
Bürüyüb zülfünü başının şalı,
Heratı kəlağay şala yaraşır.

Könlüm mayil olub siyah telinə,
Nazik barmağına, şümşad əlinə.
Əjəb qurşanıbdı injə belinə,
Gümüş kəmər qəddi–dala yaraşır.

Olmaz sənin kimi bir qönçə dəhan,
Behiştədən gəlibsən, ay huri–qılman!
Tutubsan dəstində bənövşə, reyhan,
Gülgəz yanağına lala yaraşır.

Yazıq Ələsgərə çoxdu zavalın,
Aparır aqlımı günəş jamalın.
Nə göyçək görünür üzündə xalın,

Gülgöz zənəxdanın xala yaraşır.

YAXŞIDI

Arif olan, gəlin sizə söyləyim,
İyid sözü mərd–mərdanə yaxşıdı.
Kişi gərək dediyindən dönməsin,
Bilqardan bir zənana yaxşıdı.

Qəlbi düz alanın evi həj olu,
Qonşuya kəj baxan özü aj olu,
İkiarvadlılıq mardan ajı olu,
Bez geydirsən bir janana yaxşıdı.

Ələsgər kövsərdən badə içəndə,
Gəşt eləyib, mərd–namərdi seçəndə,
Güzəran xoş olub, gün xoş keçəndə,
Ağ otaqdan tövləxana yaxşıdı.

ƏVƏZDİ

Gözəllər sultanı, ay Səlbi xanım,
Sallanışın bir mahala əvəzdi.
Gözlərinə qiymət qoya bilmirəm,
Qaşın bir tükənlik mala əvəzdi.

Sürəhi gərdənli, qəddi mö`tədil,
Səni gül yaradıb Jabbari–Jəlil.
Ləblərin şirəsi abi–Səlsəbil,
Ləzzəti dünyada bala əvəzdi.

Ələsgərin ağılın aldın sərindən,

Saf gövhərsən, sərraf seçib dərindən.
Sən bir gülsən şəbnəmlərin tərindən,
Demək olmaz sənə lala əvəzdi.

ZÜLFLƏRİN

Ay nazənin, xatirinə dəyməsin,
Gərdəndən ayrılıb qara zülflərin.
Ala gözlərinə mayil olmuşam,
Günahkaram, çəkir dara zülflərin.

Gözəl, sən də muradına çatmadın,
Bəna olub, sınıq könül yapmadın,
Tərlan idin, öz tayını tapmadın,
Getdi, qismət oldu sara zülflərin.

Ələsgər də eşqə düşüb oxuyur,
Mücganların sinəm üstə toxuyur,
Əndamından qızıl güllər qoxuyur,
Qoyma dağılmağa, dara zülflərin.

YAVAŞ GET

Geyinib, qurşanıb seyrə çıxan yar,
Alagözlü Səhnəbanım, yavaş get!
Bir qıya baxanda evlər yıxan yar.
Jəllad olub tökmə qanım, yavaş get!

Mən sənə aşiqəm, sən mənə xata,
Dəhanın bənzəyir qəndə, nabata,
Ləbin tə`nə vurur abi-həyata,
Qoynu jənnəti-rizvanım, yavaş get!

Ələsgərəm, oldum dəli, divana,
At mücganın, sinəm qoydum nişana,
Sallanışın bənzər huri-qılmana,
Kə`bəm, qibləm, din-imanım, yavaş get!

VARIYMIŞ

Nələr gördüm, gəşt elədim dünyanı;
Hər bir işin qilü-qalı varıymış.
Yaxşı günün olurmuşsa yamanı,
Yaman günün yaxşı halı varıymış.

Haqq sözə gərəkdi düz qiymət olsun,
Qiyməti verməyə mə`rifət olsun,
İnsanda insanlıq, səxavət olsun,
Neylərəm ki, jah-jəlalı varıymış.

Qayım ağa, niyə fikrə dalırsan?
Yoxsa ki özündən hesab alırsan,
Sayılmaz mehmana keçə salırsan,
Saydığın qonağa xalı varıymış.

Çox gəzmişəm, az görmüşəm danəndə,
Deməliyəm sözün yeri gələndə,
İnsan üzün görməyəsen dönəndə,
Açılında xoş jamalı varıymış.

Ataş alıb çox da yanma, Ələsgər,
Sənətindən heç usanma, Ələsgər,
Öz-özünə qubarlanma, Ələsgər,
Dünyanın Urustam-Zalı varıymış.

DƏYMƏMİŞ

Dad sənin əlindən, a qanlı fələk!
Könül həsrət qaldı yara dəyməmiş!
Köhnə yaram qövr eylədi təzədən,
Təbib neştər vurdu yara dəyməmiş!

Gözüm qaldı əlif, beydə, yasində,
Yaradanım, kömək eylə ya sində.
Qaldım səməndər tək qəm dəryasında,
Yandı balü-pərim nara dəyməmiş!

Ələsgər, üsyanın çıxıbdı sandan,
Öldürsən zənburu, əl çəkməz şandan,
Hərjayıdan, müxənnəsdən, nadandan,
Nə söz qaldı sənətkara dəyməmiş!?

YAMAN AT

Bu dünyada üç şey başa bələdi:
Yaman oğul, yaman arvad, yaman at.
İstəyirsən qurtarasan əlindən,
Birni boşla, birni boşa, birni sat.

Ov keçdi bərədən, ata bilməzsən,
Uçdu getdi əldən, tuta bilməzsən,
Yerisən, yüyürsən, çata bilməzsən,
Görürsən ki, baxtın yatdı, sən də yat.

Qılma Ələsgəri məhrumi-didar,
Tərəhhüm et mənə bir busə, ey yar!
İsmin üç hərfilə eylərəm aşkar:

Biri "gaf"dı, biri "lam"dı, biri "sat".

YETMƏDİ

Ömrüm ah-vaynan keçdi dünyada,
Həsərət qaldım, əlim yara yetmədi,
Neçə namə yazdım janan əlinə,
Heç birisi o diyara yetmədi.

Nə doyunja nazlı yarı görmədim,
Nə dilimlə əhvalını sormadım,
Bağ bəslədim, qönçə-gülün dərmədim,
Xəzan oldu, bağçam bara yetmədi.

Dağların köysündə qar nişanası,
Gül üstə görünür xar nişanası,
Ölürəm, qəlbimdə yar nişanası,
Gözü yolda, intizara yetmədi.

Gözü yaşlı, ey füqəra Ələsgər,
İşi əysik, baxtı qara Ələsgər,
Olmadı dərdinə çara, Ələsgər,
Həsərət əlin o dildara yetmədi.

DAĞLAR

Bahar fəsli, yaz ayları gələndə,
Süsənli, sünbüllü, lalalı dağlar.
Yoxsulu, ərbabı, şahı, gədanı
Tutmaz bir-birindən aralı dağlar.

Xəstə üçün təpəsində qar olur,

Hər jür çiçək açır, lələzar olur,
Çeşməsindən abi-həyat jar olur,
Dağdır möhnəti, məlalı dağlar.

Yazın bir ayıdı çox yaxşı çağın,
Kəsilməz çeşməndən gözəl yığnağın,
Axtarma motalın yağın, qaymağın...
Zənbur çiçəyindən bal alı, dağlar.

Yayın əvvəlində dönürsən xana,
Son ayda bənzərsən yetkin bostana,
Payızın zəhməri qoyur virana,
Dağdır üstündən jəlalı, dağlar.

Gahdan çiskin tökər, gah duman eylər,
Gah gəlib-gedəni peşiman eylər,
Gahdan qeyzə gələr, nahaq qan eylər,
Dinşəməz haramı, halalı dağlar.

Ağ xalat bürünər, zərnişan geyməz,
Heç kəsi dindirib keyfinə dəyməz,
Sərdara söz deməz, şaha baş əyməz,
Qüdrətdən səngərli, qalalı dağlar.

Köçər ellər, düşər səndən aralı.
Firqətindən gül-nərgizin saralı,
Ələsgər Məjnun tək yardan yaralı,
Gəzər səndə dərdli-nalalı, dağlar.

DÜŞƏRSƏN

Məğrurluq eyləyib, ustadam demə,
Vaxt olar, bir yerdə dara düşərsən,

Baş tülək deyilsən, çolpa balasan,
Sərgərdan qalarsan tora düşərsən.

Alçaqda dayan ki, çıxasan başa,
Tülküsən, aslanla girmə savaşa,
Gəl yarışma güjün çatmayan daşa,
Götürə bilməzsən, zora düşərsən.

Bizə satmagının işvə–nazını,
Zimistana döndərərəm yazını,
Soyaram libasın, allam sazını,
Yal–quyruğu yoluq, yola düşərsən.

Saxla dilin, özün üçün yağdı,
Aşiq Ələsgərin odlu çağıdı,
Çalar qaynağına, səni dağıdı,
Göydən yerə para–para düşərsən.

DÜŞMÜŞƏM

Hərjayının, dilbilməzin ujudan
Dönə–dönə nə ziyana düşmüşəm!
Doymaq olmaz gözəllərin boyundan,
Pərvanə tək yana–yana düşmüşəm.

Dövlətim çox oldu, qiymadım pula,
Kor oldu gözlərim, yarışdım dula,
Nə ölür, nə itir, janım qurtula,
Məjnun kimi biyabana düşmüşəm.

Ələsgər keçibdi namus–arından,
Aləm yatmaz mənim ahı–zarımdan,
Boşasam qorxuram oğlanlarımdan,

Boşaya bilmirəm, qana düşmüşəm.

GƏRƏKDİ

Aşıq olub diyar–diyar gəzənin,
Əzəl başda pürkamalı gərəkdi.
Oturub durmaqda ədəbin bilə,
Mə`rifət elmində dolu gərəkdi.

Xalqa həqiqətdən mətləb qandıra
Şeytanı öldürə, nəfsin yandıra,
El içində pak otura, pak dura.
Dalısınja xoş sədali gərəkdi.

Danışdığı sözün qiymətin bilə,
Kəlməsindən lə`lü gövhər süzülə,
Məjazı danışa, məjazı gülə,
Tamam sözü müəmmalı gərəkdi.

Arif ola, eyham ilə söz qana,
Naməhrəmdən şərm eyləyə, utana,
Saat kimi meyli haqqa dolana,
Doğru qəlbi, doğru yolu gərəkdi.

Ələsgər, haqq sözün isbatın verə,
Əməlin mələklər yaza dəftərə,
Hər yanı istəsə, baxanda görə,
Təriqətdə bu sevdalı gərəkdi.

GÖRMƏDİM

Bivəfanın, müxənnəsin, nakəsin,

Doğru sözün, düz ilqarın görmədim.
Namərdin dünyada çox çəkdim bəhsin,
Namusun, qeyrətin, arın görmədim.

Namərddi özümə mən dost eylədim,
Yolunda janıma çox qəsd eylədim,
Söyüddən bağ saldım, peyvəst eylədim,
Almasın, heyvasın, narın görmədim.

Nəfs aldatdı hər yetənə xan dedim,
Bihuda kollara gülüstan dedim,
Əbəs yerə bivəfaya jan dedim,
Zəhmətin çox çəkdim, karın görmədim.

Huşum çaşdı, düşdüm olmaz oyuna,
Yetmədim gözəlin əsli-soyuna,
Aşiq oldum simasına, boyuna,
Hayıf ki, kamalda dərin görmədim.

Ələsgər, elmində olma nabeləd,
Doğru söylə, sözün çıxmasın qələt,
Şahiddə iman yox, bəydə ədalət,
Alimlərin düz bazarın görmədim.

HAYIFSAN

Danışdıq, barışdıq mərhəmət ilə,
İnjiklik araya qatma, hayıfsan!
Sən tajir olmazsan bir manat ilə,
Namusu, qeyrəti atma, hayıfsan!

Mövlam məni nəzərindən salmayıb,
Huşum jəmdi, aqlım heç azalmayıb,

Fani dünya Süleymana qalmayıb,
Oyan bu qəflətdən, yatma, hayıfsan!

Siz təlaş eylərsiz iynə–biz ilə,
Bizimki də gəlib–gedər söz ilə.
Əyri ol əyriylə, düz ol düz ilə,
Hər yetəni sən aldatma, hayıfsan!

Düşəndə məjlisə, ağır yığnağa,
Mənə hörmət qoyur irənjbər, ağa.
Söz uzansa, həjiv çıxar qurşağa,
Sözün dalın çox uzatma,

Qəsəm olsun xudkeşlərin sərinə,
Yalan söz iyidi salar dərinə.
Köhnə dağarjığı tumaş yerinə
Aşıq Ələsgərə satma, hayıfsan!

SARIKÖYNƏK

Jilvələnilib nə qarşımda durubsan.
Anam sənə qurban, ay sarıköynək!
Mələksən, çıxıbsan jənnət bağından,
Heç kim olmaz sənə tay, sarıköynək!

Doymaq olmur işvəsindən, nazından,
Fərə kəklik kimi xoş avazından,
Yel vurdu, ürbəndi atdı üzündən,
Elə bildim doğdu ay, sarıköynək!

Gözəlsən, tə`rifin düşüb mahala,
Zər kəmər yaraşır qaməti–dala,
Ləb qönçə, diş inji, yanağın lala.

Çəkilib qaşların yay, sarıköynək!

Gərdənə yaraşır qızıl hamayıl,
Görənin aqlını eyləyir zayıf,
Həsrətin çəkənlər olubdu sayıl,
Yığır qapılardan pay, sarıköynək!

Tuti dilli, sərv boylu Salatın!
Yoxdu mərhəməti bu səltənətin.
Göndər gəlsin Ələsgərin xələtin,
Eyləmə əməyin zay, sarıköynək!

İTİBDİ

Müxənnət zamana, ay kəj iraftar,
Sitəmindən neyə janlar itibdi!?
Zülmünü nümayan eylədin aşkar,
Qurğular pozulub, sanlar itibdi,

Şər işdən nə tapdın, söyləsən qanam,
Nejoldu büsatım, dəmim, dəmxanam?!
Tülkü havalanıb deyir aslanam,
Tüf dağından aj aslanlar itibdi.

Müxənnət meydanda "mənəm" deyibdi,
Bu dərd Ələsgərin qəddin əyibdi,
Kor yapalaq kəklik alıb yeyibdi,
Laçın ölüb, o tərlanlar itibdi.

MƏNİM

Bilmirəm ki, nə bəlalı qul oldum,

Əzəl qara gəldi iqbalım mənim.
Nə zaman ki nəzərimə sataşır,
İtir ağılım, huşum, kamalım mənim.

Atəş tutub öz-özümə yanaram,
Məjnunuyam, Leyli günün sanaram,
Ölənədək sevdiyimi anaram,
Dönməz jananımdan xəyalım mənim.

Əsli-Kərəm kimi mən oda yandım,
Eşqə düşdüm, öz-janımdan usandım,
Bimürvətin atəşinə qalandım.
Bir soruşan yoxdu əhvalım mənim.

Siyah zülfün dal gərdəndə hörəsən,
Əl uzadıb qönçə gülün dərəsən,
İstəsən ki, Ələsgəri görəsən,
Göyçə mahalıdı mahalım mənim.

OLAJAQDI

Dedim: könül, içmə eşqin jamını,
İçsən, dünya sənə dar olajaqdı,
Ya dost olma, ya zəhmətdən injimə,
Dost yolunda boran-qar olajaqdı.

Aldanma dövlətə, uyma dünyaya,
Halaldan kəsb eylə özünə maya,
Zinakar, haramxor yetişməz baya,
Dosta xain baxan kor olajaqdı.

Sərgərdan qalmışam mən bu hesaba,
Fələk qurğusuna əhsən, mərhəba!

Növrəstə gözəllər tapmasın hava,
Qönçənin həmdəmi xar olajaqdı.

Hesabdarlar gələr çəkər hesabı,
Günahkarlar neyə gətirər tabı,
Mizan, sirat, sual, qəbir əzabı,
Bu işlər qabaqda var, olajaqdı.

Ələsgər, bilirsən qüdrətim sirrin,
Zülmətə işıq var, ajıya-şirin.
Zikr eylə dilində mərdlərin pirin
Qorxma, dar günündə yar olajaqdı.

TƏJNİSLƏR

AY SİNƏ, SİNƏ

İbtida "əlif"dən dərşimi aldım,
Oxudum yetişdim ay "sin"ə, "sin"ə.
Nəkreyin sualın yadıma saldım,
Nə deyim gedəndə ay sinə, sinə?

Ovsunçular əllərinə mar alı,
Zənbur fəmə şaqayıqdan mar alı,
Kamil ovçu yəqin görüb maralı,
Gedir bərəsinə ay sinə-sinə.

Ələsgərəm, sənə ərzim budu, ağa,
Yuyar qəssal, qəddim bükər budu, ağa.
Məjnun könlüm-məskən salıb bu dağa,
Müştaqdı Leylinin ay sinəsinə.

A YARA MƏNDƏN

Müxənnət, seyraqub; xaini-xəbis
Nə yaman qandırır a yara məndən.
Lə`nətullah, ləin, şeytani-iblis,
Nə dedi, dost kəsdi ay ara məndən.

Məjnun: "Leyli" – deyib, bu dağı bilər
İçən zəhrin dadın budağı bilər,
Gəzən ürəyimdə bu dağı bilər,
Arayıb axtarsan, ay ara məndən.

Ələsgər, təqsirin oldu nə, ayə
Kim inansın, qəsəm edim nə ayə?
Bu ahın qalması ilə, nə ayə,
Sağalmaz bu düyün, a yara məndən.

A YƏMƏNDƏDİ

Ahəngər deyiləm, naşı bəzircan,
Gözüm dürdanədə, a yəməndədi.
Sinəmdədi eşqin şirin çeşməsi,
Ləzzəti meyl edib ay əməndədi.

Yox sazımın nə pərdəsi, nə simi
Onu çalıb, kim tərpedər nə simi?
Firdövsi, Füzuli, Hafiz, Nəsimi –
Onlar da yazdığı ayə, məndədi.

Kişi gərək zəhmət çəksin dər salsın,
Süfrə açsın, ad qazansın, dər salsın.
Dərsi azlar Ələsgərdən dər alsın,

Altı min altı yüz ayə məndədi.

SAYILAM MƏNİ

Başına döndüyüm, ay telli sənəm!
Qovma dərgahından sayılam məni.
Ölləm bu dərd ilə, mən dirilmərəm,
Çalıb zülfün kimi say ilan məni.

Tiflin fəğan eylər şirin yolunda,
Rubah dura bilməz şirin yolunda.
Ölsəm Fərhad kimi Şirin yolunda,
Adam sayar adam sayılan məni.

Ələsgər, səp, dil mürğünə sağər, dən,
Mövlam məhəbbətin kəsməz sağ ərdən.
İnşallah, qurtarar nari-səqərdən
Məhəmmədi-ayin-sayi-lam məni.

SİNİ-SİN

Hijran tujjariyam; qəm şikəstəsi.
Axtarıram bu dünyanı sini-sin.
Mürği-ruhum getməz səndən irağa,
Qonşun ollam, qəbul etsə sini, sin.

Dost bağında bülbül qonmuş a dala
Nazlı dilbər zülfün təküb a dala,
Mərd istər ki, çörək verə, ad ala,
Namərd gözlər mərd iyidin sinisin.

Ələsgərəm, mən də içdim badə hey,

Əbjəd hesabıynan seçdim badə hey,
Xəstə jismim tab eyləmir bada hey,
Heç demirsən, gir qoynumda sin, isin.

HA BULAR, BULAR

Səba dost zülfünə şanə çəkəndə,
Yayılar gərdənə ha bular, bular.
Hər kəs ki sidq ilə dilək diləsə,
Əlbəttə, mətləbin ha bular, bular.

Sərrafın dəstində nə danə – dedim,
Könül, jan quşuna nə danə – dedim,
Dərdimi dərd bilməz, nadanə dedim,
Anlamaz, başını ha bular, bular.

Ələsgərəm, məskənimdi o diyar,
Al xənjəri, bağrım başın odu, yar!
Evdən çıxdı yalın qılınj, odu yar,
Bilirəm, qanıma ha bular, bular.

HA LALA ÇIXAR

Addadı zimistan, gəldi nobahar,
İnşallah, dağlarda ha lala çıxar.
Neçə şey halaldan dönər harama,
Neçə şey haramdan halala çıxar.

Yar xəttiynən yazılıbdı a tarıx,
Mehtər bivej, əstər kökdü, at arıx,
Gözəllər fəvjünə qür`ə atarıx,
Baxtım kora, şilə, ha lala çıxar.

Der Ələsgər, bağlayıbdı xala çar,
Dər bağıdı, indi gələr xalaçar.
Əsil bədöy mənzil kəsər, xal açar,
Beygirin dümbündən hal ala çıxar.

A YÜZƏ TƏK-TƏK

O sərxoş yerişin, bu sallanışın
Yetirdi dərdimi a yüzə tək-tək.
Jamalın şoxundan aqlım dağıldı,
Əfşan eylə zülfün ay üzə tək-tək.

Məskən saldım astananda, dərində,
Dost bağıını bejərin də, dərində.
Gövhər olar dəryalarda, dərində,
Onu qəvvas çəkər ay üzə tək-tək.

Ələsgərin az ömrünü üz, Gilə!
Sona sənsən, dəryalarda üzgilə,
Bir salxımda peyvəst olub üz gilə,
Kamil bağban gərək ay üzə tək-tək.

BİRİ "SİN"

İsmin üç hərfdi, ay çeşmi-xumar,
Biri "mim"di, biri "nun"du, biri "sin".
Həsətindən yüz min gizlin dərdim var,
Kimsəm yoxdu, açam deyəm birisin.

Saldın məni atəşə hey, nara hey,
Gözüm ağlar, dilim çəkər nara hey.

Müştəriyəm dost qoynunda nara hey,
Bimürvət, satmırsan, alam birisin.

Siyah zülfün nə tökübsən yana sən?!
Ya hürüsən, ya pərisən, ya nəsən?
Demədim ki, eşq oduna yanasan,
Mən dedim ki, dur qıraqdan bir isin.

Ələsgərin yaz sözlərin varağa,
Yuyar qəssal, bükər qəddin var ağa.
Bu səfərdə üç ehtiyat var, ağa,
Biri mizan, biri sirat, biri sin.

BU DALA BAX, BAX!

Sağ dəstində qızıl şanə, sevdiiyim,
Darar zülfün tökər bu dala bax, bax!
Bülbül müştəq olub gül qönçəsinə,
Onçu məskən salıb bu dala bax, bax!

Əylən, məjlisində, gəlməsini gör,
Sağrı başmaq geyib, gəl məsini gör,
Bimürvət gözəlin gəlməsini gör,
Qəsd elər janımı bu da ala bax, bax!

Ələsgər səməndin yayında minə,
Saqın seyraqubdan, yayın də, Minə!
Mərd verər sinəsin yayın dəminə!
Müxənnəs gizlənər bu dala bax, bax!

DE BİR ÜZ, BİR ÜZ

Səndən ötrü ömrüm barın bejərdim,
Mübarək dəstinlə de bir üz, bir üz.
Ölüb, bu dünyadan həsrət gedirəm,
Qoysan üzüm üstə, de bir üz, bir üz.

İpək nazbalışa Mina dayandı,
Həjər nalə çəkdi, Minada yandı.
Həsrətindən dərdim minə dayandı,
Sən gəlsən, əysilər de bir üz, bir üz.

Bayqu həsrət çəkdi, yara yetmədi,
Təbib neştər vurdu, yara yetmədi.
Yazır Ələsgər də yara yetmədi,
Çalxan qəm bəhrində, de bir üz, bir üz.

NƏS AĞI BELƏ

Zər-ziba xələti pünhan eylədin,
Biçdirdin qəddimə nəş ağı belə.
Al dillə gətirdin, mehman eylədin,
Qatdın şərbətimə nəş ağı belə.

Qəvvas dəryalarda bağlar sal indi,
Keçən günü, dost, yadına sal indi.
Şahmar zülfün gərdənindən sal indi,
At boynuma, elə nasağı belə.

O Xoyun səhrası, o da Salmasın,
Rəqib dost kuyində oda salmasın.
Fələk Ələsgər tək oda salmasın,
Nə naxoşu belə, nə sağı belə.

AYAĞA QARQAR

Var olsun Qarabağ, əjəb səfadi,
Başa Xaçın axar, ayağa Qarqar.
Göyçə qar əlindən zara gəlibdi,
Muğan həsrət çəkər, a yağa qar, qar...

Ahən gəzər, səngə verər mər dana,
Mərd oğulun qəhrin çəkər mərd ana.
Mərd iyid meydanda durar mərdana,
Müxənnət yapışar ayağa, qarqar.

Ələsgəri çəkməyinən ala sən,
Geyinibsən, yar, qəddinə ala sən.
Lazımdı ki, qərib könlün alasan,
İnjidərsən, sənə, ay ağa, qarqar.

AY ANA, ANA

Qarlı dağlar gəldi düşdü araya,
Qalmışam qürbətdə, ay ana, ana!
Təbib yoxdu dərman edə yaraya,
Sızıldaşır yaram, a yana-yana.

Mən qurban eylərəm yara janımı,
Götürüb doğraya, yara janımı.
Alıb təpə-dırnaq yara janımı,
Bilmirəm dərmanı, ay ana, ana.

Geyibdi qəddinə yar alajanı,
At mücgan oxunu, yarala janı.
İstər Ələsgərdən yar ala janı,
Tökəndə zülflərin, a yana, yana.

AY ÜZƏ, ÜZƏ

Ay nazənin, dərdin mənim janımı
Az qalib injəldə, ay üzə, üzə.
Alıbsan əlimdən din–imanımı,
Müştaq eyləyibsən ay üzə, üzə.

Yar, məskənim astanamı, dərdimi?
Kamil bağban gülü bağdan dərdimi?
A bimürvət, dərdin mənim dərdimi
Artırıb, yetirib a yüzə, yüzə.

Yazıq Ələsgəri oda salıbdı,
Fələk gözdən salıb, o da salıbdı.
Çeşmə kənarında oda salıbdı,
Jumub sona kimi ay üzə–üzə.

YARA YETİRƏR

Elə qəfil atdın gözün mücganın,
Demədinmi mənə yara yetirər.
Gözəl sevən qoyar yolunda janın,
Ya ölər, ya əlin yara yetirər.

Bəsdı mənə namus, qeyrət, az arım,
Baxtım qalxıb, çox şan çəkib az arım.
Üzün görsəm, qalmaz dərdim, azarım,
Təbib qarşı gələr, yara yetirər.

Haqq nəzərin Ələsgərdən kəsmədi,
Yar qəddinə yaraşanlar kəsmədi.

Mərdin qaydasıdı, basdı, kəsmədi,
Namərd tərə–dırnaq yara yetirər.

NARIN ÜZ

Könül, sən ki düşdün eşqin bəhrinə,
Narın çalxan, narın silkin, narın üz!
Dost səni bağına mehman eyləsə,
Almasın dər, gülün iylə, narın üz!

Tikdiribsən qəsr, eyvan, oda sən,
Bu nökarin, o sevdiyin, o da sən.
Qıya baxdın, məni saldın oda sən,
İnsaf eylə, gəl könlümün narın üz!

Aşiq olan sözün deməz tərsinə,
Tər gəzən dünyada gedər tər sinə.
Tər sinəyə qismət olsun tər sinə,
Narın üzə qoy söykənsin narın üz!

Ürüsxət ver, sözüm deyim, Qayım ağa!
Yuyar qəssal qəddim, bükər qayım ağa.
Ləzzət verər bal qatanda qaymağa,
Onlardan da şirin olar narın üz.

Tərlansan, ovlətma sarı, dur gedək,
Bu sınıq könlümü sarı, dur gedək!
Ələsgərəm, bizə sarı dur gedək!
Bir dərdimi eyləyibsən, Narın, üz!

HƏMAYİL EYLƏ

Şahmar zülfün bədnəzərdən daldala,
Jinlə, gərdənində, hamayil eylə!
Aç niqab altından mah jamalını,
Aləmi hüsnünə ha mayil eylə!

Fərhad Şirin sevdi, Aşiq Yaxşı yar,
Təbib sənsən, gəl yaramı yaxşı yar!
Yaxşı yara qismət olmur yaxşı yar,
Həm sözdən mətləb qan, həm ayıl eylə!

Ələsgər, dər bağdan yaxşıja nana,
Mərd iyid kəj baxmaz yaxşıja nana.
Yaxşı jan yetişsə yaxşı janana,
Həmi günü xoş keçər, həm ay–il eylə!

D İ V A N İ L Ə R

YÜKÜM

Ələstidən bəli dedim, nə xoş kamaldı yüküm,
Bir gözəlin aşiqiyəm, vəsfi–jamaldı yüküm.
Həm dərinə, həm dayazdı, həm ajıdı, həm şirin,
Həmi dürdü, həmi gövhər, həm şəhdi–baldı yüküm.

Nütfəsindən əyri olan tez göstərər isbatın,
Hər ağaj kökündə bitər, hər meyvə gözlər zatın.
Hərjayı hədyana sayar, naşı bilməz qiymatın,
Əhli–urfan məjlisində gövhər misaldı yüküm.

Gəl ey biçarə Ələsgər, sığın şahı–Heydara,
Onun damənindən tutan yəqin ki, yanmaz nara.
Pirim özü nüsrət verdi, bu gün çıxdım bazara,

Sərrafısan, aç baxgınan, gör nə jəlalı yüküm.

GÖZLƏ SƏN

Səyyad isən, tor qurubsan, dağı gözlə, gözlə sən!
Bəzırgansan, yolun kəsər yağı, gözlə, gözlə sən!
Hərjayılə aşna olma, namərdə bel bağlama,
Müxənnət qatar aşına ağı, gözlə, gözlə sən!

Gıǵ satan, çaşır satan deyir qaxdağan bizə,
Çay içib, pilov yeyən heç göstərmir nan bizə,
Olsa fürsət, versə nüsrət qadiri–sübhan bizə,
Çoxlarını eylərəm mən, saqi, gözlə, gözlə sən!..

Hanı Heydər, hanı Həsən, hanı Sərdar, Mustafa?
Sayeyi–mərhəmətilə bir zaman sürdük səfa.
Axırın zay eylədin sən, ay bimürvət, bivəfa!
Aç sinəmdə düyünə bax, dağı gözlə, gözlə sən!

Edir tüğyan – vermir aman, talan edir elləri,
Başlar kəsir, dardan asır, qırır ata belləri,
Dağlar alır, nə`rə salır, nahaq kəsir dilləri,
Dəf`i dönən, çərxi çönən çağı gözlə, gözlə sən!

Ələsgərlə bəd başladıın javan vaxtıdan, fələk!
Düşkün vaxtda əlin üzdün xab–rəxtindən, fələk!
Neçə–neçə Süleymanlar saldın taxtıdan, fələk!
Olar oldu dərdü qəm dustağı, gözlə, gözlə sən!

VERİR
(*Qıfılbənd*)

Gələndə ustad kalamı köhnə yaram qan verir,
Mojə gəlir bəhri-çeşmim, qətreyi-baran verir,
Danəni torpaq içində göyərdir kani-kərəm,
Bir jüt mələk müqərrərdi, bizlərə ərzan verir.

Şirdandan dən gəlməyəndə düşər bir qeyri hala,
Dəhanından atəş qalxar, ah çəkər eylər nala,
Qəzəbindən ləngər verər, gah qabağa, gah dala,
Hay verdikjə alov səpir, dud qalxır, duman verir.

Hayde kola, xıncır oğlu, indi durma qarşıda,
Paşol k çort, idi durak, səni verrəm padsuda.
Oxuram inna-fətəhna, mətləb allam yuxuda,
Şahi-mərdan nökarıyəm, dərşimi pünhan verir.

Annamaz nadan eşitsə, deyər hədyandı bu söz,
Əhli-ürfan məjlisində lə`lü mərjandı bu söz,
Müxtəsəri, türki-zəban, bil, dəyirmandı bu söz,
Ab şəjarə, ahən səngə, gör neyə jövlan verir.

Soruşur Aşiq Ələsgər: dərşim kimdən almısan?
Nahaq yerdən söz götürüb xalqa qovğa salmısa.
Üç kəlmə sözdən ötəri sən ki, mə`təl qalmısan,
Nahaqdi, İnan tatlari Mikayila dövrən verir.

YETƏR (*Qifilbənd*)

Bu gün bir əjayib gördüm – təşbehi heyvana yetər,
Nütfəsi qüdrətdəndi, əməli insana yetər,
Ariflər, uzax düşməyin, nisbəti ilana yetər,
Hərdən bir nalə çəkəndə sədası hər yana yetər.

Onun xörəyin mən deyim – təşbehi quş yumurtası,
Qarnında zikr eləyir insana yetəndə səsi:
Dilini ona vuranda çıxar bir üryan balası,
Qanadı yox, quyruğu yox, uçar, biyabana yetər.

Yeddiyə bağırsağı var, qarnında aşkar dolanır,
Onu yalnız mən demirəm, bütün görən hamı qanır,
Əcdahlar, pələnglər görəndə jandan usanır,
Hər biri bir yana qaçar, çölü biyabana yetər.

Onun dünbün çəkibdilər, jəsədidən min ziyada,
Adlanıb, isbata keçib, hər tərəfə salıb sada,
Bəyləri minər gəzər, heç yana getməz piyada,
Nə ayağı yerə dəyər, nə başı asmana yetər.

Məqədindən təam yeyir, qəyy eləyər dahanından,
O vaxtında qarşı duran gərək ki, keçsin janından,
Üz görməz qardaşına, xof eləməz düşmanından,
Hər kəsə xışmınan baxsa, ölməsə də jana yetər.

Hər kəsə dəysə nəfəsi ölməsə də gedər huşdan,
Üç yerindən kəməri var, qurşayıb zərdən, gümüşdən,
Aşıq Ələsgər, deyərəm, hər kəs baş tapsa bu işdən,
Ona bir tə`rif yazaram, gedər Al Osmana yetər.

DÜNYADA

Sirat, sual qabaqdadı, nə damaxdı dünyada,
Kəlmeyi-şəhadət lazımdı ölən vaxtı dünyada,
Tut orujun, qıl namazın, şükür eylə allaha,
Gül olma dünya malına, qalajaxdı dünyada.

Yalan deyib qeybət etmə, rəhmin gəlsin janına,

Öz-özünə fəxrlənib baxma şövkət-şanına,
Əzrail əlində çəngəl gələjəkdi yanına,
Qəzəbindən gül irəngin solajaqdi dünyada.

Şəyirdlikdə jan çürütdüm, hərgiz ustad olmadım,
Nəfs öldürdüm, düz dolandım, dostumdan yad olmadım,
Ələsgərəm, qan ağladım, öljünjə şad olmadım,
Dostlarımla fələk mənə qara baxdı dünyada.

M Ü X Ə M M Ə S L Ə R

BAXIN

Ariflər, fəhm eləyin, süzüb gedən yara baxın!
Eyləyib mücganları sinəmi səd para, baxın!
Aşığa rəhm eləmir, zalım sitəmkara baxın!
Çəkirəm həsrətini, mən yazıq bimara baxın!
Axır məni çölə salıb, eləyib avara, baxın!

Yaraşır əndamına yaşılı, alı gözəlin;
Ayaqda sağrı başmaq, başında şalı gözəlin;
Tə`rifi, səs-sorağı tutub mahalı gözəlin;
Hər yana şö`lə salır günəş jamalı gözəlin;
Açılıb yaxa bəndi, ağ sinəsi qara, baxın!

Alıbdı qana-qana yaradandı pay bu sənəm;
Behiştin pərisinə deyə bilməm tay bu sənəm;
Xubluqda, gözəllikdə bədirlənmiş ay bu sənəm;
Gah məndən üz döndərib, eylər ömrüm zay bu sənəm;
Tərlandan nə ayrılıb, uyur yasarsara, baxın!

Geyinib çıxır yenə, qəsd edir jana, sallanır;

Baş əymir o, sərdara, sultana, xana sallanır;
Bürümür gül jamalın, mərdi–mərdana sallanır,
Yusifli damə salan Züleyxayana sallanır;
Görəni eşqə salan gözləri xumara baxın!

Bu gözəl ağ gərdənə həmayılın taxdı, keçdi;
Binəva, yazıq janımı eşq oduna yaxdı keçdi;
Daldadan mənə sarı oğrun–oğrun baxdı keçdi;
Naqafil mücganların bu bağıma çaxdı, keçdi;
Dostuna endirməyən zalım vəfadara baxın!

Danışır, gəlir xoşa bu dilbərin şəkər sözü;
Yaraşıqdı, boy–buxunda budu gözəllərin gözü
Gün kimi şö`lə verir, jamalı, göyçək üzü,
Basıbdı sinəm üstə bimürüvvət yanar gözü,
Yandırır bu sinəmi, ol atəşə, nara baxın!

Tökülür halqa–halqa Gözəlin dəstə telləri;
Eyləyib Ələsgəri, billah ki, xəstə telləri;
Qıymır, bimürvət gözəl, vəfalı dostu telləri;
Qıvrılar qıvrım–qıvrım, gərdənin üstə telləri;
Az qalır adam çala, o zülfü şahmara baxın!

GÖZƏLƏ

Janımı qurban elərəm, bir belə tərhan gözələ;
Hal bilən, şirin gülən, dostu mehriban gözələ;
Boy uja, gərdən mina, zülfü pərişan gözələ;
Dolanır mürği–ruhum, olubdu mehman gözələ;
Xəstəyəm, yalvarıram həkimi–Loğman gözələ.

Gözəl xanım jilvələnilib gözəllərin xası kimi;
Silkinir, gərdən çəkir, göllərin sonası kimi,

Görəni Məjnun eylər Leylinin sevdası kimi;
Ala göz şö`lə verir göylər sürəyyası kimi;
Jəpkəni hər rəng çalır tovuzun çığası kimi,
Behiştədən barat gəlib, geydirib qılman gözələ.

Gözəl kəhlik al bəzənib, gözəllər xasından gözəl;
Silkinib gərdən çəkir göylər sonasından gözəl;
Qabliyyə, mə`rifət tapıb, ata, anasından gözəl;
Libası əndamından, əndam libasından gözəl;
Gözəlliyi jəm veribdi xaliqi–sübhan gözələ.

Gör neyə xələt verib, məlul könlüm açdı gözəl:
Arifsən, əhli–ruhsan, jan sana peşkəşdi, gözəl!
Gözündə yoxdu eyib, qaşın göyçək qaşdı, gözəl!
Nəki gözəl görmüşəm mən, hamısından başdı gözəl.
Javanşir gözəllərinin hamısı qurban gözələ!

Fələkdən gileyliyəm, mana günü qara verib;
Mö`münü zəlil edib, suri günahkara verib,
Tərlanı sara yazıb, tər qönçəni xara verib,
Ələsgəri Məjnun edib, meylini dağlara verib;
Tərk edib ibadəti, bağlayır dastan gözələ.

GƏLİN

Geyinibsən tər əndama tər–təzə libası, gəlin!
Bil, məni valeh edib qaşların qarası, gəlin!
Görjəyin üzün, artdı sərimin sevdası, gəlin!
Yaxşılardan yaxşısısan, gözəllərin xası gəlin!
Aşığı şövqə salır hüsnün təmannası, gəlin!

Bələnib ay nazənin, zənaxdanın xala sənin;
Münasibdi qəddi–dalın, boyun sərvə–bala sənin;

Qənd əzilib dəhana, ləblərin piyala sənin;
Göyçəkdi gül jamalın, yanaqların lala sənin;
Gözlərin eləyibdi billah, məni ası, gəlin!

Heç yerində eybin yoxdu, hər boyun, busatın gözəl;
Əl işin, gül naxışın, xoyun, xasiyyətin gözəl;
Xubluğun, yaraşığın, aldığıın baratın gözəl;
Jamalın, ağlın, huşun, o şanu şövkətin gözəl;
Üzündən həya elər, göyün Sürəyyası, gəlin!

Çətindi kamalına həkimi–Loğman yetişə;
Təbibsən, əlaj elə, xəstəyə dərman yetişə;
Mə`rifətdə, dərrakədə hanı sana jan yetişə?!
Kənar göz səryağlıbdan, qoyma ki, böhtan yetişə;
Amandı, uyma sara, tərlanın sonası, gəlin!

Gəlməsin məjlisimə, məjlisimdə dövrən olmaz;
Elə ki, fərman verdin, şah da belə fərman olmaz;
Ədalətdə bərabərin o Şahi–Süleyman olmaz;
Behiştə tayın yoxdu, huri, mələk, qılman olmaz;
Bir sənsən yer üzünün xub mələkzadası, gəlin!

Fərhad Şirin ujudan yandı–yaxıldı, ay gözəl!
Verirsən mana jəfa, bu nə ağıldı, ay gözəl?!
Kərəm Əslidən ötrü oda yaxıldı, ay gözəl!
Neçə aşiq yara janın, bil, fəda qıldı, ay gözəl!
Sən məni Sən`an etdin, tərsalar tərsası gəlin!

Çalxanırsan bizim göldə yaşıl başlı sona kimi;
Süzdürüb ala gözünü, baxırsan biganə kimi;
Yandırırırsan hey oduna, şamına pərvana kimi;
Dolandım səhraları mən dəli–divana kimi;
Ələsgəri Məjnun etdi eşqinin sevdası, gəlin!